

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ Η ΜΕΓΑΛΟΦΥΓΙΑ

ΑΙ ΗΓΕΡΙΕΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Τὸ τέχνασμα τοῦ νομοθέτου Νομᾶ. Αἱ συνεντεύξεις του μετὰ τὴν νύμφη Ἥγερίᾳ. Ἡ Ἀσπασία τοῦ Περικλέους. Ἡ γυναίκες κατὰ τὸν μεσαιῶνα. Ἡ Βεατρίκη τοῦ Δάντη καὶ ἡ Λαούρα τοῦ Πετράρχη. Ἡ αὐτοκράτειρα τοῦ Βυζαντίου Θεοδώρα. Ἐθλυκοὶ Μαικίηται. Ἡ φιλενάδες τοῦ Ρουσσῶ. Ἡ ἀδελφὴ τοῦ Γκαίτε καὶ τοῦ Σατωβριάνδου. Ὁ θηλυκὸς... Πετράρχης τοῦ Μπαλζάκ. Ἡ Ἥγεριες τοῦ Μπαλζάκ. κ. λ. π. κ. λ.

Ἡ κ. Βάτωρος Οὐγγὼ

Ἡ Ἥγερίᾳ ἦταν ἡ νύμφη ποὺ ἐλάτρευαν ἰδιαίτερος οἱ κίττοι τοῦ Λατίου, γι' αὐτὸ καὶ οἱ νόμοι τοῦ Νομᾶ ἔμειναν σεβαστοὶ

λόγω τῆς πεποιθήσεως ποὺ εἶχε σχηματισθῆ στο λαὸ ὅτι ἐκεῖνη τοὺς εἶχε ὑπαγορεύσει σ' αὐτόν. Ἐντούτοις πολλοὶ Λαίτιοι συγγραφεῖς μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Ὀβίδιος ὑπεστήριζαν ὅτι ἡ Ἥγερίᾳ δὲν ἀνακατεῖθηκε καθόλου στὴν νομοθεσία ἐκεῖνη καὶ ὅτι τοὺς εἶχε ἐμπνεύσει στὸν Νομᾶ ἡ σύζυγός του.

Χάρης σ' αὐτὸ, ἔκτοτε ἐπεκράτησε ἡ συνήθεια νὰ λέγεται Ἥγερίᾳ κάθε γυναίκα ἡ ὁποία ἐνέπνευσε ἕναν μέγαν ἄνδρα, πολιτικόν, φιλόσοφο, στρατηγόν, ποιητὴ, συγγραφέα, καλλιτέχνη κτλ.

Πολλὰ μεγάλα ἔργα χροιστεῖ ἡ ἀνθρωπότης σ' αὐτὲς τὶς Ἥγερίες.

Ρόλο Ἥγερίας ἐπαίξε γιὰ τὸν Περικλῆ ἡ διάσημη γυναίκα τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων Ἀσπασία ἡ ὁποία κατόπιν ἔγινε γυναίκα του. Αὐτὴ ἐνέπνευσε τὸν Περικλῆ τὶς περισσότερες μεταρρυθμίσεις του καὶ ἀκόμη—ἴσως λέν—τὶς περισσότερες ἀπὸ τὴν μεγάλην ἀγορεύσεις του.

Ἐν τούτοις σ' ὁλόκληρη τὴν ἀρχαιότητα ἐλάχιστες, πολὺ ἐλάχιστες, ἦταν ἡ γυναίκες τοῦ εἴδους αὐτοῦ.

Ἀντιθέτως ὁ Μεσαιῶν ἔχει νὰ ἐπιδειξῆ ἀφθονία Ἥγερίων. Κοὶ τοῦτο διότι ὁ Μεσαιῶν ἦταν ἡ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία ἡ γυναίκα ἐβασίλευε στὴν καρδιά καὶ τὸν νοῦ τοῦ ἀνδρός. Κάθε ἱππότης τότε εἶχε τὴν δέσποινα του, τὴν ὁποίαν πολλές φορές δὲν τὴν εἶχε πλησιάσει καν, ἀλλὰ τὴν ἐλάτρευε ἀπὸ μακριά. Χάρην αὐτῆ: γιὰ νὰ φανῆ μέγαν στὰ μάτια της, ἔκανε διάφορους λαμπροὺς ἄλλους καὶ κατορθώματα. Κάθε ποιητὴς, κάθε καλλιτέχνης, κάθε συγγραφεὺς εἶχε τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη καὶ τὴν Ἥγερίᾳ του, τὴν γυναίκα που τοῦ χρησίμευε ὡς Μοῦσα καὶ ὀδηγοῦσε τὴν ἐμπνευσί του.

Οἱ δύο πρὸ ἀντιπροσωπευτικοὶ τύποι Ἥγερίων ἦταν ἡ Βεατρίκη Πορτινάρι γιὰ τὸν Δάντη καὶ ἡ Λάουρα ντὲ Νάβες γιὰ τὸν Πετράρχη.

Μὲ τὴν μουσικοπαθῆ λατρεία ποὺ ἐνέπνευσε στὸν συγγραφέα τῆς «Θείας Κωμωδίας», ἡ Βεατρίκη συντέλεσε πολὺ εἰς τὸ νὰ ἀναπτυχθῆ ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ Δάντη. Καὶ ὅταν ἀκόμα πῆθαν καὶ Βεατρίκη, ὁ Δάντης ἐξακολούθησε ἐκθειάζοντας τὶς ἀρετὲς της καὶ προσπαθώντας «νὰ πῆ γιὰ κείνην ὅτι δὲν εἶχε εἰπωθῆ ποτὲ γιὰ καμμιὰν ἄλλην γυναίκα».

Ἡ Λάουρα ντὲ Νάβες, ἡ ὁραία κόρη τοῦ Ἀβινιὸν θεωρεῖται ἐπίσης ὅτι αὐτὴ ἐνέπνευσε τοὺς περιφαινοὺς στίχους μὲ τοὺς ὁποίους ὁ Πετράρχης ἐξαιρεῖ τὸν ἄγγόν καὶ παθητικὸν ἔρωτα. ποὺ ἐννοίωσε γιὰ κείνην ἀπὸ τὴν πρώτη τους συνάντησι.

Στὸ Βυζάντιο ὁ πρὸ χαρακτηριστικὸς τύπος Ἥγερίας ἦταν ἡ Θεοδώρα τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἡ δαιμονία, ἡ θαρραλέα καὶ γεμάτη ζωὴ καὶ ἀποφασιστικότητᾳ γυναίκα ποὺ ἐνέπνευσε στὸν μέγαν αυτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου τὰ περισσότερα μεγαλοεργήματά του καὶ ποὺ καὶ στὴν στιγμὴ ἀκόμη τοῦ κινδύνου κατὰ τὴν ὁποίαν ἐδείλιασε αὐτός, μὲ τὴν περιφαιμὴ φράσι της «Καλὸν ἐντάφιον ὁ Ἐθρόνος» τὴν ἐνεψύωσε καὶ τὸν ἔκανε ν' ἀκολουθῆσθ τὸν δρόμο τοῦ καθήκοντος καὶ τοῦ μεγαλείου.

Στὴν Δύση ὁ ἴσος αἰὼν μορεῖ νὰ λεχθῆ ὅτι ἦταν ἡ κατ' ἐξοχὴν ἐποχὴ τῶν Ἥγερίων. Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ ἡ μεγάλης ἀρχόντισσες τῆς Εὐρώπης, γυναίκες θαυμαστῆς καὶ γιὰ τὴν εὐμορφίᾳ τους

καὶ γιὰ τὴν ἐξυπνάδα τους εἶχαν ὀλόνοιχα τὰ σαλόνια τους στοὺς ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν καὶ ἄλλες κορυφῆς τῆς κοινωνίας.

Σὲ ἕνα τέτοιο σαλόνι, στὴς χῆρας τοῦ διασήμου σατυρικοῦ συγγραφέως Σααρρόν ἐγνώρισε ὁ Λοιδοβίκος 14ος τὴν πασιφύσητη μαρξοῖα ντὲ Μαιντενόν, στὴν ὁποίαν ἔδωσε κατόπιν τιμῆς καὶ δῶνιμι πραγματικῆς βασιλείας.

Μέσα στὰ τέτοια σαλόνια τῆς ἐποχῆς τοῦ ἐκλωθογυρίζε παρᾶ-ταῖτος καὶ ἐμπνεόταν καὶ ὁ μέγαν ποιητὴς τῆς Γαλλίας ὁ Λαφονταίνος.

Στὸν 18ον αἰῶνα ὅλοι οἱ ἀνθρώποι τῶν γραμμάτων ἐφιλοξενούτο καὶ ἐταίριζον ἀκόμη στὰ σαλόνια μεγάλων δεσποινῶν ποὺ ἔπαιζαν γι' αὐτοὺς ὄχι μόνον ρόλο Ἥγερίας ἀλλὰ καὶ θηλυκοὶ Μαικίηται.

Ὁ Ζαν Ζὸκ Ρουσσῶ ἐπέρας ὁλόκληρη τὴν ζωὴ του φιλοξενούμενος πότε στὴς κυρίας ντ' Ἐπινάυ, πότε στὴς κυρίας ντ' Οὐντεντώ, πότε στὴς κυρίας Ζεοφρέν ἢ τῆς κυρίας ντὺ Ντεφράν, πότε

στὴς Δεσποινίδες Λεοπιδᾶς ἢ στὴς δουκίσσης ντὲ Μαῖν κ. τ. λ. Ὅλες αὐτῆς ἡ κυρίες διαφιλονικούσαν μεταξὺ τῶν τὴν τιμὴ νὰ φιλοξενήσουν τὸν μέγαν φιλόσοφο καὶ νὰ εἶνε συμβουλευτόρισσές του.

Ὁ Γκαίτε εἶχε γιὰ Ἥγερίᾳ του τὴν πολυγαπημένην του ἀδελφῆ Καρολίνα ποὺ ποτὲ σ' ὅλη του τὴ ζωὴ δὲν ἔπαυσε νὰ εἶνε ἡ μυστικὸς συμβουλοὺ καὶ ἀχώριστοι συνεργάτις του.

Ὁ Σατωβριάνδος εἶχε ἐπίσης συμβουλάτορα καὶ συνεργάτιδα τὴν ἀδελφῆ του Λουκίλια. Ἐπίσης ὁ Στένταλλ εἶχε τὴν ἀδελφῆ του Πολίνα Μπέυλ.

Ὁ Λαμαρτίνος εὐτυχέστερος εἶχε τρεῖς Ἥγερίες, τὶς τρεῖς ἀδελφῆς του Κοκκιλία, Εὐγενία καὶ Σουζάννα, οἱ ὁποῖες μὲχρι τῆς ἐποχῆς ποὺ ἐγνώρισε κ' ἀγάπησε τὴν γυναίκα του στάθηκαν κ' οἱ τρεῖς τραφεροὶ μυστικὸς συμβουλοὺ καὶ ἀχώριστοι συνεργάτις του, καὶ τὸν ἐνεθάρρυναν νὰ γράφῃ τὰ τραγωδία του.

Ὁ Ἀλφρέντ ντὲ Μυσσῆ εἶχε ἐπίσης τὴν τραφερὴ ἀδελφοῦλα του Ἐρμίνη τὴν ὁποίαν μάλιστα ἀργότερα ἀνέφερε σ' ἕναν ὄρατο στίχο του.

«Ἡ ἀδελφὴ μου ὡς τώρα ἦταν ἡ μόνη μου Ἥγερίᾳ Ἀκουμπισμένους καὶ οὐς δὺο χαριτωμένους ἀγαπίους καὶ καλὴς σὰς ἄνδ συμβούλους ἔχω τώρα τὸν ἔρωτα καὶ τὴν φίλια...»

Ὁ Μπαλζάκ πολὺ εὐτυχέστερος ἀπὸ ὅλους εἶχε ἀναριθμητῆς Ἥγερίες. Πρῶτα-πρῶτα τὴν ἀδελφῆ του Λάουρα, τὴν μετέπειτα κυρία ντὲ Συζβίλλ, ποὺ—χαριεντιζόμενος καὶ ἀντιστρέφων τὴν ἱστορία τοῦ Πετράρχη καὶ τῆς Λάουρας—τὴν εἶχε ὀνομάσει «ὁ θηλυκὸς Πετράρχης μου», καὶ τὴν ὁποίαν ἐπὶ πολλὰ χρόνια εἶχε ἐπιφορτίσει νὰ τοῦ κρινῆ τὰ ἔργα του.

Σὲ ἔξοχῶς, τῆς ἔγραφε, ἐν ὀνόματι τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης μας, νὰ μὴ μοῦ πτε ποτὲ: Αὐτὸ εἶνε καλὸ. Νὰ μὴ μοῦ βροῖαξες παρὰ μόνον λάθη...»

Καὶ ἀργότερα ἡ Λάουρα ἔγραφε:

«Αγαπιώμαστε τόσο τραφερὰ οἱ δὺο μας. Ἐξήσαστε πάντοτε ὁ ἕνας κροντὰ στὸν ἄλλο μὲ μιὰ οὐκείτητα καὶ μὲ μιὰ ἐμπιστοσύνη ἀπερίοριστη. Ἐγνώρισα λοιπὸν σὲ ὅλες τὶς ἐποχῆς τὶς γαοὲς καὶ τὶς

Ἡ Λάουρα τοῦ Πετράρχου

Ἡ κ. Νιὲ Μαργὴ

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΩΝ

— Ο κομάντης προλέγει τον θάνατό μου !..

Η μητέρα του βασιλέως της Γαλλίας Φραγκίσκου του Α', Λουίζα της Σαβοΐας πέφτοντας στο κρεβάτι της ένα βράδυ για να κοιμηθή παρετήρησε ότι το δωμάτιό της ήταν πλημμυρισμένο από φως. Ρίχνοντας τότε μία ματιά έξω από το παράθυρο, παρετήρησε στον σύζυγό ένα τεράστιο κομάντη.

— Αυτό τ' άσπρη, ειπε στις γυναίκες της ύπνοσσίας της, δεν εμφανίζεται παρά όταν πρόκειται να προαναγγείλη τον θάνατο ενός βασιλέως ή μιας βασιλίσσης... Ο κομάντης, λοιπόν αυτός είναι άσφαλός, προάγγελος του θανάτου μου. Έφ' όσον λοιπόν πρόκειται να πεθάνω, ως προετοιμασθώ γ' αυτόν...

Την άλλη μέρα, πρωί - πρωί, έβγαλεσ πράγματι τ ν ίσραά των ανακτόρων για να έξομολογηθή και να μεταλάβη. Μάταια οι γιατροί προσπαθούσαν να την πείσουν ότι δεν είχε τίποτα.

— Θά σάς πείσω, τους άπαντούσ η Βασιλομήτωρ, στερεοτύπως, άν δεν ειχεν εμφανισθ ή κομάντης. Τώρα όμως ειμαι βεβαία πως θά πεθάνω.

— Να μου κόψης τ ό κεφάλι, όχι και τ ά γένεια !..

Όταν ό Θωμάς Μούρ ώδηγήθη εις τ ό ικρίωμα, ποιόν θέσει τ ό κεφάλι του κάτω από τόν πέλεζο του δημίου, τόν παρεζάλεσε να προσέξη μήπως κατά τήν ώρα της έπιπέσεως έξορε κατά λάθος καμμία τούχα από τήν πλούσια γενειάδα του.

— Μά γιατί ένδιαφέρεσαι για τ ά γένεια σου αφού προκειται να πεθάνης ; τόν ρώτησε ό δήμιος.

— Πώς ! Με ένδιαφέρει και πολύ μάλιστα. Έννοώ να έκτελεσθ ή άκριβώς ή άπόρασις του δικαστηρίου. Και ή άπόρασις λέγει ότι όφείλεις να μου κόψης τ ό κεφάλι, όχι όμως τ ά γένεια !

— Η άρτηρία δεν χτυπά πλέον !..

Ό σφοδός Χάλλερ, νοιώθοντας τόν θάνατο να πλησιάζη έπιασε τ ό σφυγμό του, και άρχισε να τόν παρακολουθή μόνος του, λέγοντας συγχρόνως με μεγάλη ήσυχία :

— Η άρτηρία χτυπά... χτυπά άκόμη !... Τώρα δεν χτυπά...

Και έσφύρησε !..

σειροχώριος του άδελφού μου και ειχα πάντοτε τ ό γινκά προσώμιο του να τόν παρηγοώ .

Άλλη Ήγερία του Μπαλζάκ ήταν και ή κυρία ντε Μπερνό της όποιος ό έρωσ ήταν μία ένίσχυρις για τήν δυσχερή νεότητά του. Για τή γυναίκα αυτή με τήν άσφαλή κρίσι, με τήν άσύγχροτον άφοσίωσι, ό συγγραφεύς της « Ανθρωπίνης Κομωδίας » διετήρησε πάντοτε μία τρυφερή άνανμησι και τή άνειμήριμε με έβγενεια παίρνοντάς την ως μοντέλλο για να δημιουργήση τις άγνοότερες ήρωίδες του.

Έπειτα ειχε τήν κυρία Χάνσκη, τήν « ξένη » που τήν παντρεύθηκε έπειτα από είκοσι χρονών άλληλογραφία.

Και τέλος ειχε σ ό δευτέρα μου τήν κυρία ντε Ζιραντέν, τήν δούκισσα ντ' Άμπραντέσ κ. λ. π.

Ό Βίχτωρ Ούγκο ειχε δύο έξ ίσου χαριτωμένες Ήγερίες. Τήν Άδέλα Φουσερό, τήν νόμιμη σύζυγο του και τήν Ζουλιέτα Ντρούε τήν πιο στενή του φίλη. Πολλοί από τούς πιο ώραιούς στίχους του έγράφησαν προς τιμήν τών δύο αυτών γυναικών και υπό τήν έμπνευσι τους, όπως λόγου χάριν τ ό ποίημα « Συ, έσο εύλογημένη διά παντός » που έγράφη για τήν Άδέλα και ή στροφές « Μελαγχολία του Όλύμπου » που έγραφη για τή Ζουλιέτα.

Και αυτός άκόμη ό Φλωμπέρ που έφύλαγε σάν ζηλιάρης σύζυγος τήν άτομική του άνεξαρτησία ειχε δύο Ήγερίες. Τήν άδελφή του Καρολίνα που τήν έλεγε « Ο γέροσ Καρολός μου » ή « τ ό ποντικάκι μου » και τήν λογία Λουίζα Κολέτ για τήν ότοία έτρεφε άπεριόριστο θαυμασμό.

Και τέλος ό Άνατόλ Φράνς ειχε Ήγερία του τήν κυρία Άρμάν ντε Καγαβε ή όποια του άνοιξε τις πόγτες της δόξας. Διότι αυτή έκεντούσε πάντοτετον όιστρο του και τόν παρεκίνηει να δράση. Αυτή τόν έκανε νι τού άρέσων τά ταξείδια και τόν συνώδεμα μάλιστα στην Ήταλία, στην Έλλάδα, στην Άλγυπτο κ. τ. λ. Αυτή τόν έκανε να γράφη στην Φλωρεντία τόν περιφήμο του « Κόκκινο Κρίνο ».

ΑΠΟ ΤΑ ΘΘΩΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Η βαρυσκία του Όθωνος. Μιά έξομολογήσις του σ ό γέροσ ιερέκ. Η Άμαλία σ ό κενόν ένός παραθύρου. Τό μυστικό μιας συνεργασίας. Ένα μικρό τετρασίχη. Η άντεθωνική φιλολογία κ.λ.π.

Ένας παλιός Όθωνιστής, ό μακαρίτης Παπαγιλιόπουλος, μάς άφησε πολύτιμες και άγνωστες πληροφορίες για τή ζωή τών προτών μας βασιλέων.

Η ύγεινή λοιπόν κατάστασις του Όθωνος ποτέ δεν ήταν άνηθη. Ό Βασιλεύς, όσο προχωρούσε ή ηλικία του, παρουσιάζε όλοένα και έντονότερα τ ά συμπτώματα γενικής έξαντλήσεως, άν και έξωτερικώς δεν έφαινότο να πάσχη. Έπειδή ειχε προσβληθεί από έλθείδες πυρετούς (ή πρωτεΐουσα τήν εποχή εκείνη ειχε γυρω-γύρω βάλτους) οι γιατροί τού έδιναν καθημερινώς κινόνο, τ ό οποιο ειχε έντεινι τή φυσική βαρυσκία του. Έπι πλέον ό Όθων δυσκολευόταν και να μιλήση. Η άδυναμίες αυτές έγείμιζαν τήν ψυχή του άπογοήτεσι. Ό δυστυχισμένος Βασιλεύς ήταν άναγκασμένος να έντεινι τις προσπάθειές του για ν' άντιληφθ ή και να μεταδώσει τις σκέψεις του, έπομένως κατελαμβάνετο από ύπερβολική κόπωση και έξάντλησι, έπειτα από τήν όποιαν τόν έπιανε ύπνος ! Κατόπι αυτού ό Βασιλεύς άποτραβιόταν ένωρις σ ό δωμάτιό του να κοιμηθ ή, για να μην είναι υστερότερος τήν ημέρα. Άλλά και τή νύχτα ό ύπνος του ήταν λίγος και άνήσυχος, δεν τού έμπόδιζε δέ και τήν ύπνηλία της ημέρας.

Τό καλοκαίρι του 1844 ό Βασιλεύς πήγε στην Κρησιά, γιατί ή άρρώστια του ειχε έπιδεινωθεί. Η Άμαλία έφοβήθηκε. Άλλ' ό Βασιλεύς γιατρός Ρέζερ, που ήξερε π ό τήν χράσι του Όθωνος έπανέλμβανε στη Βασιλίσσα : — « Σάς έγγωφαρι ότι ό Βασιλεύς, θά πεθάνη γέροσ ».

Διηγοῦνται σχετικώς ότι όταν κατά τ ό 1847 έφθασε σ τ άς Άθηνας ό δεύτερος ιερέυς του Βασιλέως—ένας γέροσ κληρικός, που ειχε χρηματίσει καθηγγητής του Όθωνος σ τ ά παιδιάζα τόν χρόνιο—ό Βασιλεύς, στην πρώτη τους συνάντησι, τού ειπε :

— Είμαι πολύ μετανωμένος που δεν άκολούθησα τόν προορισμό μου !..

Γιατί από μικρός ό Όθων προωριζετο για τόν κληρο. Τού άρεσε πολύ ή παπαδιστική ζωή και μάλιστα, λέγεται, ότι ή μεγαλειότερη νεανική του φιλοδοξία ήταν ν' άνεβή μία μέρα σ τόν Παπικό Όθονο ! Η τύχη όμως τόν έκανε Βασιλέα..

Δεν ήθελε όμως, ό Όθων και να φύγη από τήν Έλλάδα του που τήν έλάτρευε. Και για να τήν διοικήσ η, (παρ' όλες τού τις φυσικές άδυναμίες) εσκέφθηκε να καταρτίσ η στην Άμαλία.

Η Βασιλίσσα ειχε άκριβώς ότι έλειπε από τόν Βασιλέα : « Άκοη όξυτάτη, εύφράδεια καταπληκτική, άντίλημη γοργή, και πρ ό πάντων φυσικό σθένος. Τά Έλληνικά τά μιλούσε πιά καθαρότατα και με όλους τόν τούς ιδιωτισμούς—ένψ στα Γαλλικά δυσκολευότανε λίγο.

Ό Όθων, όταν έδέχετο διαφόρους έπίσημους ή ιδιωτας σέ άζωούσεις, συνήθιζε να λέγη :

— Όραία, κύριε ! Τώρα σάς παρακαλώ, αυτ ά που μου είπατε να μου τ ά γράψετε. Θά διαβάσω τήν έκδοσις σας και θά σκεφθώ.

Κατέφευγε δηλ. σ τ ό σίστημα αυτ ό των γραπτών έκθέσεων γιατί πολλές φορές δεν ειχε άντιληφθ ή τί του ειπαν, άλλα και για να έξασφαλισθ ή από κινδύνους άπάτης. Διαρκώς ύποπτετέτο ότι Έλληνες και Βασιαιοί ήθελαν να τόν γελώσουν. Για τούτο, στις δύσκολες ύποθέσεις κατέφευγε στη Βασιλίσσα, ως προς σανίδα σπηρίας. Η Βασιλίσσα, μόλις έμαθε τόσο τήν Έλληνικήν ώστε να μιλή με εύκολία, και να έννοιη τήν ποιική και άκαταρτιστή άκόμη γλώσσα των χρόνων εκείνων, έγινε τ ό δεξι χέρι του Βασιλέως στη διεξαγωγή των ύποθέσεων του Κράτους. Καθότανε παράμερα, σ ό κενόν του μεγάλου παραθύρου του Βασιλικού γραφείου και έκανε τάχα πως διαβάζει έφημερίδες, πράγματι όμως παρακολουθούσε προσεχτικώς τή συνομιλία. Όταν ό συνεργαζόμενος με τ ό βασιλέα έφευγε, ή Άμαλία συνεπλήρωνε όλα τ ά κενά που ειχαν μείνει στην άντίλημη του συζύγου της.

Έννοεισι ότι ή παρουσία της Βασιλίσσης στις ώρες αυτές δεν παραξένεωε κανένα, τήν εποχή εκείνη. Όλοι ήξεραν ότι οι Βασιλείς άγαλιόνταν τρυφερότατα. Πολλοί ειχαν άκούσει τόν Όθωνα να λέη σ τ ά γυναίκα του : — « Άμαλίτσα μου !.. » Έπομένως, εφύσσαν φυσική τήν εύχαριστήσι της Βασιλίσσης να συντροφεύη τόν άντρα της στην καθημερινή του έγνασια.

Άγορευι όμως ή Βασιλίσσα δεν μπόρεσε να κρατηθ ή άμίλητη και επενέβαινε στις συνεργασίες του Βασιλέως. Οι διαφεραστημένοι κατά της βασιλείας τού προσέσαν αυτ ό και έξηγρήθησαν. Άρχισαν σιγά σιγά ή αντίδραση. « Τί ; έλεγαν, θά μάς κυβερνήη μία γυναίκα ; Άν εινε κουφός αυτ άς, ως σιωπηλή να φύγη ! » Και μία νύχτα άκούστηκε φοβερό μέσα σ τ ό σοτάδι τ ό επαναστατικό τραγούδι :

Έως πότε ή ξένη άρσίδα

Έως πότε ό κ ο υ φ ό σ Βασιλεύς

Θά γυνώνη τή δόλια Πατρίδα ;

Έγευθήτε, άδέρφια, κουφός !..

Έπειτα άρχισαν οι λίβελιοι, που έτοιμοζολούντο σ τούς δρόμους, τή νύχτα τ ά περίφημα «επαναστατικά φυλλάδια», τ ά έντοναίνα ποιήματα του Άγγιλλέου Παράσχου και του Σούτσου, όλη ή μικρή φιλολογία που εκαλλέεργησε τήν επανόστασι του 1862 και που ειχε ως άποτέλεσμα τήν έκθρόνησι του Όθωνος.